

สรุปผลการวิจัย อภิปราย และข้อเสนอแนะ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ดังนี้คือ

1. เพื่อศึกษาการกระจายของจำนวนอาจารย์พยาบาลที่มีวุฒิครูและไม่มีวุฒิครู และการกระจายของจำนวนอาจารย์พยาบาลแต่ละวุฒิ

2. ศึกษาระดับวุฒิของอาจารย์พยาบาลในมหาวิทยาลัย จำแนกตามภาควิชาต่าง ๆ คือ

ภาควิชาการพยาบาลกุมารเวชศาสตร์

ภาควิชาการพยาบาลสูติศาสตร์

ภาควิชาการพยาบาลศัลยศาสตร์

ภาควิชาการพยาบาลสาขาอื่น ๆ

ภาควิชาการพยาบาลสูติศาสตร์-นรีเวชวิทยา

ภาควิชาการพยาบาลอายุรศาสตร์-จิตเวช

ภาควิชาบริหารการพยาบาล

3. ศึกษาเปรียบเทียบระดับวุฒิอาจารย์พยาบาลแต่ละภาควิชาของแต่ละมหาวิทยาลัย

4. ศึกษาเปรียบเทียบระดับวุฒิอาจารย์พยาบาลแต่ละคณะ

5. ศึกษาเปรียบเทียบระดับวุฒิของอาจารย์พยาบาลที่สอนภาคทฤษฎี ภาคปฏิบัติ

และภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ

6. ศึกษาเปรียบเทียบระดับวุฒิของอาจารย์พยาบาลในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค

7. เปรียบเทียบระดับวุฒิอาจารย์พยาบาลกับเกณฑ์ของยูเนสโก

วิธีดำเนินการวิจัย

กลุ่มประชากร

ตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัยนี้คือ อาจารย์พยาบาลทั้งหมดที่สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย และทำหน้าที่คานการสอนเป็นประจำ ในสถาบันที่เปิดทำการสอนถึง ระดับปริญญาตรี ทั้งในส่วนกลาง และส่วนภูมิภาค

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ใช้แบบคัดลอกข้อมูล และ แบบสัมภาษณ์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อที่จะศึกษา

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ข้อมูลที่ใช้ในการวิจัยมีแหล่งที่มาดังนี้

1. ได้จากการคัดลอกจากรายงานภาคสถิติของกองการเจ้าหน้าที่ ทบวงมหาวิทยาลัย ซึ่งเป็นข้อมูลจากแหล่งทุติยภูมิ (Secondary Source)
2. ได้จากการสัมภาษณ์ โดยใช้แบบสัมภาษณ์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง ซึ่งเป็นข้อมูลจากแหล่งปฐมภูมิ (Primary Source)

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับระดับวุฒิของอาจารย์พยาบาล โดยใช้วิธีการแจกแจงความถี่ (Tally)
2. วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับระดับวุฒิของอาจารย์พยาบาล โดยใช้คาร์ยอลละ
3. วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสัดส่วนของระดับวุฒิและการสอนภาคต่าง ๆ โดยใช้การเทียบอัตราส่วน

วิธีการทางสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ใช้วิธีการทางสถิติ โดยใช้วิธีแจกแจงความถี่ (Tally) และหาค่าร้อยละ
2. ใช้การทดสอบค่าซี (Z-test) เพื่อดูความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระดับวุฒิ
3. ใช้การทดสอบไคส์แควร์ (Chi Square) เพื่อดูความแตกต่างของ อัตราส่วน
ของ ระดับวุฒิและการสอนภาคต่าง ๆ

สรุปผลการวิจัย

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบจะสรุปผลต่าง ๆ ได้ดังนี้

1. การกระจายของอาจารย์พยาบาลสังกัดทบวงมหาวิทยาลัยที่มีวุฒิศึกและไม่มี
วุฒิศึก

1.1 ระดับคณะ จำนวนอาจารย์พยาบาลที่มีวุฒิศึกมีร้อยละ 30.68 คณะครู
ศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มีสัดส่วนอาจารย์ที่มีวุฒิศึกมากกว่าเกณฑ์ปกติอย่างมีนัยสำคัญ
ที่ระดับ .01 คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล และมหาวิทยาลัยขอนแก่น มีสัดส่วน
อาจารย์พยาบาลที่ไม่มีวุฒิศึกน้อยกว่าเกณฑ์ปกติ อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01

1.2 ระดับภาควิชา จำนวนอาจารย์พยาบาลที่มีวุฒิศึกมีร้อยละ 31.46 ทุก
ภาควิชามีอาจารย์พยาบาลที่มีวุฒิศึกไม่แตกต่างจากเกณฑ์ปกติ ยกเว้นภาควิชาการพยาบาลกุมาร
เวชศาสตร์ และภาควิชาการพยาบาลสาธารณสุข มีอาจารย์พยาบาลที่ไม่มีวุฒิศึกน้อยกว่าเกณฑ์
ปกติอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 และ .01 ตามลำดับ

2. การกระจายของจำนวนอาจารย์พยาบาลสังกัดทบวงมหาวิทยาลัยแต่ละวุฒิ
จำนวนอาจารย์พยาบาลที่มีวุฒิปริญญาเอก ปริญญาโท ปริญญาตรี และต่ำกว่าปริญญาตรี มีร้อยละ
1.55, 40.19, 54.37 และ 3.88 ตามลำดับ

2.1 ในระดับคณะ คณะที่มีจำนวนร้อยละของอาจารย์ที่มีวุฒิศึกในบาง ระดับ
แตกต่างจากเกณฑ์ปกติอย่างมีนัยสำคัญ คือ คณะแพทยศาสตร์ ราชวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล
มีจำนวนร้อยละของอาจารย์ที่มีวุฒิต่ำกว่าปริญญาตรีมากกว่าเกณฑ์ปกติ อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ
.01 และมีร้อยละของอาจารย์พยาบาลวุฒิปริญญาตรีน้อยกว่าเกณฑ์ปกติอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ

.05 คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มีจำนวนร้อยละของอาจารย์ที่มีวุฒิปริญญาโทมากกว่าเกณฑ์ปกติ อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ มีจำนวนร้อยละของอาจารย์พยาบาลที่มีวุฒิปริญญาตรีมากกว่าเกณฑ์ปกติ อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01

2.2 ระดับภาควิชา ภาควิชาบริหารการพยาบาลเพียงภาควิชาเดียวที่มีจำนวนร้อยละของอาจารย์พยาบาลที่มีวุฒิปริญญาโทมากกว่าเกณฑ์ปกติ อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01

3. อัตราส่วนของอาจารย์พยาบาลที่สอนภาคทฤษฎี ภาคปฏิบัติ และภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ ทุกคณะที่ศึกษา ยกเว้นคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มีอัตราส่วนของอาจารย์ที่สอนภาคทฤษฎี ภาคปฏิบัติ ภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ แตกต่างจากเกณฑ์ปกติอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

4. ระดับวุฒิของอาจารย์พยาบาล

4.1 ค่าเฉลี่ยของ ระดับวุฒิอาจารย์พยาบาลสังกัดทบวงมหาวิทยาลัยที่เปิดสอนถึงปริญญาตรีทั้งหมดเท่ากับ 16.82 ซึ่งมีค่าสูงกว่าเกณฑ์ความต้องการขั้นต่ำ อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01

ในแต่ละคณะ ทุกคณะมีค่าเฉลี่ยของ ระดับวุฒิของอาจารย์พยาบาลสูงกว่าเกณฑ์ความต้องการขั้นต่ำหรือปริญญาตรี อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01

4.2 ระดับวุฒิเฉลี่ยของอาจารย์พยาบาลในแต่ละภาควิชา ภาควิชาการพยาบาลกุมารเวชศาสตร์ ภาควิชาการพยาบาลร่าฐาน ภาควิชาการพยาบาลศัลยศาสตร์ ภาควิชาการพยาบาลสาธารณสุข ภาควิชาการพยาบาลสูติศาสตร์-นรีเวชวิทยา ภาควิชาการพยาบาลศาสตร์-จิตเวช และภาควิชาบริหารการพยาบาล มีค่าเฉลี่ยของ ระดับวุฒิสูงกว่าเกณฑ์

ความต้องการขั้นต่ำ อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01

4.3 ระดับวุฒิเฉลี่ยของอาจารย์พยาบาลในแต่ละภาควิชาของแต่ละคณะ

4.3.1 ภาควิชากุมารเวชศาสตร์ คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล และคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มีค่าเฉลี่ยของระดับวุฒิสูงกว่าเกณฑ์ความต้องการขั้นต่ำ อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 ภาควิชากุมารเวชศาสตร์ของคณะอื่น ๆ นอกเหนือจากที่กล่าวมานี้ มีค่าเฉลี่ยของระดับวุฒิเท่ากับเกณฑ์ความต้องการขั้นต่ำ ยกเว้นคณะที่ไม่มีภาควิชานี้ ได้แก่ คณะสาธารณสุขศาสตร์

4.3.2 ภาควิชาการพยาบาลรากฐาน คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล และคณะแพทยศาสตร์ รามาธิบดี มีค่าเฉลี่ยของระดับวุฒิสูงกว่าเกณฑ์ความต้องการขั้นต่ำ อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 และ .05 ตามลำดับ สำหรับคณะอื่น ๆ นอกเหนือจากที่กล่าวมานี้ มีค่าเฉลี่ยของระดับวุฒิของอาจารย์พยาบาลเท่ากับเกณฑ์ความต้องการขั้นต่ำ ยกเว้นคณะที่ไม่มีภาควิชานี้ ได้แก่ คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และคณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล

4.3.3 ภาควิชาการพยาบาลศัลยศาสตร์ คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล และคณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ มีค่าเฉลี่ยของระดับวุฒิของอาจารย์พยาบาลสูงกว่าเกณฑ์ความต้องการขั้นต่ำ อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 สำหรับของคณะอื่น ๆ นอกเหนือจากที่กล่าวมานี้ มีค่าเฉลี่ยของระดับวุฒิของอาจารย์พยาบาลเท่ากับเกณฑ์ความต้องการขั้นต่ำ ยกเว้นคณะที่ไม่มีภาควิชานี้ ได้แก่ คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และคณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล

4.3.4 ภาควิชาการพยาบาลสาธารณสุข คณะแพทยศาสตร์ รามาธิบดี คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ และคณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ มีค่าเฉลี่ยของระดับวุฒิของอาจารย์พยาบาลสูงกว่าเกณฑ์ความต้องการขั้นต่ำ อย่างมีนัยสำคัญที่ .01 สำหรับคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น มีค่าเฉลี่ยระดับวุฒิของอาจารย์พยาบาลสูงกว่าเกณฑ์ความต้องการขั้นต่ำ อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 และคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล มีค่าเฉลี่ยของระดับวุฒิของ

อาจารย์พยาบาล เท่ากับเกณฑ์ความต้องการขั้นต่ำ คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ไม่มีภาควิชานี้

4.3.5 ภาควิชาการพยาบาลสูติศาสตร์-นรีเวชวิทยา คณะพยาบาล
ศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล และคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ มีค่าเฉลี่ยของ ระดับ
วุฒิของอาจารย์พยาบาลสูงกว่าเกณฑ์ความต้องการขั้นต่ำ อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 คณะอื่นๆ
นอกเหนือจากที่กล่าวมานี้ มีค่าเฉลี่ยของ ระดับวุฒิของอาจารย์พยาบาล เท่ากับ เกณฑ์ความต้องการ
ขั้นต่ำ ยกเว้นคณะที่ไม่มีภาควิชานี้ ได้แก่ คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และคณะ-
สาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล

4.3.6 ภาควิชาอายุรศาสตร์-จิตเวช คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัย
มหิดล คณะแพทยศาสตร์ รามาธิบดี มหาวิทยาลัยมหิดล และคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัย
เชียงใหม่ มีค่าเฉลี่ยของ ระดับวุฒิของ อาจารย์พยาบาลสูงกว่า เกณฑ์ความต้องการขั้นต่ำอย่างมีนัย
สำคัญที่ระดับ .01 คณะอื่น ๆ นอกเหนือจากที่กล่าวนี้มีค่าเฉลี่ยของ ระดับวุฒิของ อาจารย์พยาบาล
เท่ากับ เกณฑ์ความต้องการขั้นต่ำ ยกเว้นคณะที่ไม่มีภาควิชานี้ ได้แก่ คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์-
มหาวิทยาลัย และคณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล

4.3.7 ภาควิชาบริหารการพยาบาล คณะแพทยศาสตร์ รามาธิบดี
มหาวิทยาลัยมหิดล คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ คณะพยาบาลศาสตร์ มหา-
วิทยาลัยขอนแก่น และคณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ มีค่าเฉลี่ยของ ระดับวุฒิของ
อาจารย์พยาบาลสูงกว่าเกณฑ์ความต้องการขั้นต่ำ อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 คณะอื่น ๆ นอก
เหนือจากที่กล่าวมานี้ ไม่มีภาควิชาบริหารการพยาบาล ซึ่งได้แก่ คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัย
มหิดล คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และคณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล

5. ค่าเฉลี่ยระดับวุฒิของอาจารย์พยาบาลในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค พบว่า
ค่าเฉลี่ยของ ระดับวุฒิของอาจารย์พยาบาลในส่วนกลางสูงกว่าค่าเฉลี่ยระดับวุฒิของอาจารย์พยาบาล
ในส่วนภูมิภาค อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01

6. อาจารย์พยาบาลสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย กับเกณฑ์วุฒิของอาจารย์ในสถาบัน
อุดมศึกษา พบว่า อัตราส่วนของวุฒิอาจารย์พยาบาลทั้งหมด ปริญญาเอก : ปริญญาโท : ปริญญาตรี

แตกต่างกันจากเกณฑ์ของยูเนสโก คือ 1.5 : 5 : 3.5 อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 สำหรับในแต่ละคณะ คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล มีอัตราส่วนของวุฒิอาจารย์พยาบาล ปริญญาเอก : ปริญญาโท : ปริญญาตรี เป็นไปตามเกณฑ์ของยูเนสโก คือ 1.5 : 5 : 3.5 อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 และ .05 ตามลำดับคณะอื่น ๆ นอกเหนือจากที่กล่าวมานี้มีอัตราส่วนวุฒิของอาจารย์พยาบาลแตกต่างกันจากเกณฑ์ของยูเนสโก

อภิปรายผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

ผู้วิจัยพบว่า อาจารย์พยาบาลสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย มีร้อยละ 30.68 ที่มีวุฒิกฎการวิจัยแสดงให้เห็นว่า อาจารย์พยาบาลส่วนใหญ่เป็นผู้ที่ไม่มีวุฒิกฎ มีเพียงส่วนน้อยที่มีวุฒิกฎ ควรจะได้มีการส่งเสริมอาจารย์พยาบาลที่ยังไม่มีวุฒิกฎให้มีความรู้ทางด้านการศึกษามากขึ้น เพราะจากการวิจัยของ สืบสวัสดิ์ สายสมร เรื่อง "การเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีวุฒิและไม่มีวุฒิทางครูในโรงเรียนราษฎร์เกี่ยวกับการสอนและการทำงาน" พบว่า ครูที่ไม่มีวุฒิทางครูอาจชำนาญ เกี่ยวชาญในเนื้อหาวิชาการต่าง ๆ จริง แต่ถ้าไม่รู้จักวิธีการถ่ายทอดความรู้ เรียกร้องความสนใจในด้านการเรียนแล้ว ความพยายามที่จะก่อให้เกิดการเรียนรู้ ก็จะค่อยความหมายไป¹ นอกจากนี้ระบบการศึกษาพยาบาล ควรเปิดสาขาฝึกหัดครูพยาบาลขึ้นในสถานศึกษาพยาบาลที่จัดสอนถึงระดับปริญญาตรี เพื่อผลิตครูพยาบาลสำหรับการสอนในสถานศึกษาพยาบาลต่าง ๆ เพื่อเป็นการแก้ปัญหาการขาดแคลนครูพยาบาลควบคู่กันไป²

¹ สืบสวัสดิ์ สายสมร, "การเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีวุฒิและไม่มีวุฒิทางครูในโรงเรียนราษฎร์เกี่ยวกับการสอนและการทำงาน," (ปัญญานิพนธ์ครุศาสตร์บัณฑิต คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2510).

² ประสิทธิ์ ทุลยาทร, "สภาการศึกษาแห่งชาติในรอบปี 2513" : 45.

เกี่ยวกับค่าเฉลี่ยของ ระดับวุฒิของอาจารย์พยาบาลสังกัดทบวงมหาวิทยาลัยที่เปิดสอนถึงปริญญาตรี ผู้วิจัยพบว่า ค่าเฉลี่ยของ ระดับวุฒิของอาจารย์พยาบาลมีค่าเท่ากับ 16.82 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ความคงการขั้นต่ำ

แสดงว่า ค่าเฉลี่ยของ ระดับวุฒิของอาจารย์พยาบาลสังกัดทบวงมหาวิทยาลัยที่เปิดสอนถึงปริญญาตรี สูงกว่าวุฒิปริญญาตรี คือมีค่าเฉลี่ยของ ระดับวุฒิอยู่ระหว่างปริญญาตรีกับประกาศนียบัตรชั้นสูงวิชาชีพเฉพาะ แต่อย่างไรก็ตาม ในปัจจุบันการศึกษาระดับปริญญาตรีได้มีการพัฒนาไปมาก มีบางสถาบันได้เปิดสอนพยาบาลในหลักสูตรปริญญาโท ดังนั้นอาจารย์พยาบาลที่มีวุฒิต่ำกว่าปริญญาโทควรมีเพิ่มขึ้นมากกว่าที่เป็นอยู่ เพราะอาจารย์ที่สอนควรจะมีวุฒิต่ำกว่าระดับการศึกษาที่จะสอน และถ้าเป็นไปได้ ไม่ควรจะมีอาจารย์ผู้สอนที่มีวุฒิต่ำกว่าปริญญาตรีเหลืออยู่ วิจิตร ศรีสอาน ได้กล่าวว่า "คุณภาพการศึกษาของมหาวิทยาลัย เน้นเรื่องคุณภาพของคณาจารย์เป็นสำคัญ ไม่มีสถาบันใดที่จะให้บริการการศึกษาที่มีคุณภาพสูงเกินกว่าคุณภาพของคณาจารย์ที่มีอยู่ได้"¹ ทบวงมหาวิทยาลัยควรจะได้มีการพิจารณาส่งเสริมอาจารย์พยาบาลที่ยังมีวุฒิน้อย ใ้มีโอกาสศึกษาต่อเพื่อเป็นการเพิ่มพูนคุณวุฒิให้สูงขึ้น และมีวุฒิเท่ากับปริญญาตรีเป็นอย่างต่ำ และควรส่งเสริมอาจารย์พยาบาลที่มีวุฒิปริญญาตรีให้มีวุฒิตั้งขึ้นไปเป็น ปริญญาโท ปริญญาเอก ตามมาตรฐานคุณวุฒิของอาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษา ยูเนสโก² กำหนดอัตราส่วนของวุฒิอาจารย์ ปริญญาเอก : ปริญญาโท : ปริญญาตรี เท่ากับ 1.5 : 5 : 3.5 แสดงว่าในสถาบันอุดมศึกษา อาจารย์ส่วนใหญ่ควรมีวุฒิต่ำกว่าปริญญาโท

จากการเปรียบเทียบอัตราส่วนของอาจารย์พยาบาลที่สอนในภาคทฤษฎี ภาคปฏิบัติ ภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ กับเกณฑ์ปกติ ผู้วิจัยพบว่า อาจารย์พยาบาลที่สอนในภาคต่าง ๆ มีอัตราส่วนแตกต่างจากเกณฑ์ปกติอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01

¹ วิจิตร ศรีสอาน, หลักการอุดมศึกษา, หน้า 71.

² สำนักงานเลขาธิการทบวง ทบวงมหาวิทยาลัยของรัฐ, รายงานสรุปสถานะภาพการศึกษาปัจจุบันในสถาบันอุดมศึกษา ทบวงมหาวิทยาลัย 2515-2516. หน้า 18.

แสดงว่าการกระจายกำลังอาจารย์ที่สอนภาคต่าง ๆ ซึ่งมีความสำคัญพอ ๆ กันยังไม่ได้สัดส่วน

การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของวุฒิอาจารย์ในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค ผู้วิจัยพบว่า ค่าเฉลี่ยของวุฒิของอาจารย์พยาบาลในส่วนกลาง เท่ากับ 17.11 ซึ่งสูงกว่าในส่วนภูมิภาคซึ่งมีค่าเฉลี่ยของวุฒิเท่ากับ 16.79 อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01

แสดงว่า อาจารย์พยาบาลในส่วนกลาง มีวุฒิสูงกว่าอาจารย์พยาบาลในส่วนภูมิภาค ควรส่งเสริมให้อาจารย์พยาบาลในส่วนภูมิภาคมีโอกาสศึกษาต่อเพื่อเพิ่มพูนวุฒิให้สูงขึ้น และเพื่อเป็นการสร้างขวัญในการทำงานแก่อาจารย์พยาบาลที่อยู่ต่างจังหวัด อนึ่ง ในการรับอาจารย์พยาบาลใหม่ ควรพิจารณาผู้ที่มีวุฒิปริญญาตรีเป็นอันดับแรก และควรพิจารณารับอาจารย์จากสถาบันอื่นให้มากขึ้น โดยไม่เพ่งเล็งเฉพาะผู้ที่สำเร็จจากสถาบันของคนเท่านั้น ทั้งนี้ เพื่อแก้ปัญหาการฟักตัวเอง (Inbreeding) อันก่อให้เกิดระบบอุปถัมภ์ (Paternalism) ขึ้นในวงการบริหาร¹

จากการเปรียบเทียบระดับวุฒิของอาจารย์พยาบาลสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย ปัญหาเอก : ปัญหาโท : ปัญหาตรี กับเกณฑ์ของยูเนสโก ปรากฏว่า วุฒิของอาจารย์พยาบาลส่วนมากมีอัตราส่วนของระดับวุฒิ แตกต่างจากเกณฑ์ของยูเนสโก อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 มีเพียง 2 คณะที่มีอัตราส่วนระดับวุฒิได้เกณฑ์ของยูเนสโก ได้แก่ คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล กับคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ซึ่งไม่แตกต่างจากเกณฑ์ของยูเนสโก อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 และ .01 ตามลำดับ

แสดงว่า อาจารย์พยาบาลสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย ส่วนมากยังมีอัตราส่วนของระดับวุฒิปัญหาเอก : ปัญหาโท : ปัญหาตรี ไม่ได้ตามเกณฑ์ของอาจารย์ในระดับอุดมศึกษา ควรที่จะเพิ่มวุฒิปัญหาเอก และปัญหาโทให้มากขึ้น

¹ ประสิทธิ์ คุลยาทร, "สภาการศึกษาแห่งชาติในรพปี 2513," หน้า 47.

ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการวิจัยในอนาคต

ผู้วิจัยเห็นว่าควรมีการวิจัยคุณวุฒิของอาจารย์พยาบาลที่สังกัดกระทรวงสาธารณสุข สถาบันเอกชน และสังกัดอื่น ๆ ค่าย เพื่อประโยชน์ในการพิจารณา ส่งเสริมและขยายงานด้านพยาบาลให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น นอกจากนี้ยังควรทำวิจัยคุณวุฒิของอาจารย์พยาบาลที่สอนในหลักสูตรสูงกว่าและต่ำกว่าระดับปริญญาตรีด้วย

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย